

Den Haag, 26 november 2020

Geachte voorzitter en leden,

U debatteert op 7 december a.s. over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT). Ter voorbereiding op dit debat maken wij, ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland, graag van de gelegenheid gebruik om u onze zorgen kenbaar te maken over de stikstofproblematiek, in relatie tot de bereikbaarheid van en verkeersveiligheid in Nederland.

Investeer in bereikbaarheid en verkeersveiligheid

De capaciteit van het Nederlandse wegennet is onvoldoende om de stijgende vraag naar mobiliteit op te vangen. Daar komt bij dat de afgelopen tien jaar tot 4 miljard euro per jaar minder werd uitgegeven aan mobiliteit. Daarnaast is er alleen al 1,4 miljard euro tot 2025 nodig voor instandhouding van Rijksinfrastructuur. De bereikbaarheid en de verkeersveiligheid staat daarmee ernstig onder druk. Om te voorkomen dat Nederland de komende jaren vastloopt en de verkeersonveiligheid toeneemt, roepen de ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland op om hier ambitieus in te investeren. Bovendien dragen investeringen in infrastructuur sterk bij aan het economisch herstel van Nederland na de coronacrisis. De ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland pleiten in onder andere de Mobiliteitsalliantie, het samenwerkingsverband van 25 grote Nederlands vervoersorganisaties, tot 2030 jaarlijks 3 miljard euro extra te investeren in bereikbaarheid en verkeersveiligheid, bovenop de bestaande middelen.

Stikstof

De ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland hebben het kabinet herhaaldelijk opgeroepen te zorgen voor een structurele oplossing voor het stikstofprobleem, waardoor er naast ruimte voor natuurherstel, voldoende stikstofruimte beschikbaar is voor investeringen in de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in Nederland. Deze twee thema's zijn niet alleen speerpunten van de drie ondertekenende partijen, maar worden ook in het coalitieakkoord, waaraan dit kabinet uitvoering geeft, op deze wijze benoemd. De ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland vragen daarom uw specifieke aandacht voor de volgende punten:

- **Aanvullende kortetermijnmaatregelen nodig om 7 MIRT-projecten te kunnen realiseren.** Om te kunnen investeren in bereikbaarheid en verkeersveiligheid is het noodzakelijk dat er voldoende stikstofruimte beschikbaar is. Op dit moment is die er niet. De stikstofruimte die door de kortetermijnmaatregelen in maart 2020 beschikbaar is gekomen, is onvoldoende om de beloofde zeven MIRT-projecten te kunnen realiseren, zo blijkt uit de reactie van de Minister (7 oktober 2020) op de Motie Van Aalst. Naast het structurele maatregelenpakket waartoe afgelopen april 2020 is besloten en moet leiden tot robuust natuurherstel in 2030, zijn er volgens ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland daarom aanvullende maatregelen nodig die op korte termijn voldoende stikstofruimte beschikbaar stellen voor de uitvoering van het MIRT. Tot op heden heeft alleen de snelheidsverlaging tot daadwerkelijke stikstofreductie geleid.
- **Voldoende structurele stikstofruimte voor bereikbaarheid.** Met het wetsvoorstel van 13 oktober is een langere termijn maatregelenpakket afgesproken dat moet leiden tot structureel robuust natuurherstel in 2030. Dit pakket biedt echter naar verwachting onvoldoende ruimte om ook op langere termijn te kunnen investeren in bereikbaarheidsprojecten. Het kabinet heeft weliswaar een vrijstelling voor de bouw in de aanlegfase opgenomen, maar voorziet in het wetsvoorstel niet in verruiming van de stikstofruimte voor de gebruikersfase. Ondanks die vrijstelling voor de aanlegfase, kunnen vergunningen voor bereikbaarheidsprojecten alsnog niet verleend worden vanwege de (hogere) stikstofuitstoot in de gebruikersfase. Dat levert bij bereikbaarheidsprojecten een groot probleem op. De ANWB, BOVAG en Bouwend Nederland pleiten daarom om naast stikstofruimte voor robuust natuurherstel ook te zorgen voor borging van de benodigde stikstofruimte voor projecten in het kader van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Nederland, zoals nu voor de woningbouw is vastgelegd. Overigens ontstaat die stikstofruimte voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid alleen als de maatregelen meer opleveren dan voor robuust natuurherstel nodig is.

- **Ondersteun provincies bij gebiedsgerichte aanpak stikstof.** Op provinciaal niveau worden maatregelen in beeld gebracht waarmee de stikstofdepositie kan worden teruggebracht. Daarbij wordt ook specifiek gekeken naar de Natura 2000-gebieden die in de buurt liggen van geplande woningbouw- en infrastructurele (MIRT) projecten. In deze piekgebieden is maatwerk nodig om de kritische depositiewaarden te kunnen bereiken. Een voortvarende gebiedsgerichte aanpak om tot structurele stikstofruimte te komen, vraagt ook om voldoende financiële middelen. De middelen die tot nu toe beschikbaar zijn gesteld, blijken onvoldoende om tot een succesvolle gebiedsgerichte aanpak te komen, waarmee én de depositie op gevoelige natuurgebieden wordt teruggebracht én de stikstofruimte wordt gecreëerd die nodig is voor de beoogde woningbouw- en infrastructurele ontwikkelingen in het gebied. Ik wil u daarom oproepen om de Minister te vragen de benodigde financiële middelen vraaggericht en tijdig ter beschikking te stellen. Op die manier voorkomen we dat projecten moeten worden uitgesteld of onnodig stil komen te liggen, wat een sterk negatief effect heeft op de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in Nederland.
- **Verken mogelijkheden sloopregeling oude dieselauto's.** Er is een nog onbenut potentieel voor stikstofreductie door het vervroegd uit het wagenpark halen van oude vervuilende diesel personen- en bestelauto's. Een gerichte sloopregeling voor deze voertuigcategorieën is een van de weinige realistische aanvullende beleidsopties in het mobiliteitsdomein, zeker op de korte termijn. Het effect op stikstof is tot op heden echter niet onderzocht. Wij pleiten ervoor dat de Minister wordt gevraagd de berekeningen te maken en te delen met uw Kamer, zodat deze kan worden betrokken in de integrale afweging.

Mocht u vragen hebben of meer informatie willen, dan vernemen wij dat uiteraard graag.

Drs. F.J. van Bruggen
Hoofd directeur ANWB

drs. J.H. ten Broeke
Algemeen voorzitter BOVAG

drs. M.J.M. Verhagen
Voorzitter bestuur